

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Кафедра маркетингу, менеджменту та управління бізнесом

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

Podvina S. M. Подвігун С. М.
19.03.2020
серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.11 ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

Освітня програма Менеджмент, Бізнес-адміністрування
(назва освітньої програми)

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма Операційний менеджмент для здобувачів вищої освіти
спеціальності 073 Менеджмент

спеціальності 073 Менеджмент

Розробник: Боганко О.Л., к.е.н., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом

створено автором, який подає наукові службові результати

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом

Протокол № 1 від «19» серпня 2020 року

Завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом

(Подвігун С. М.)
проректор та ректор

Цю програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Протокол № 1 від «17» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

(Корієнко Т.О.)
проректор та ректор

Проголошено				
На 20 20 н.р.	() « »	20	р. протокол №
На 20 20 н.р.	() « »	20	р. протокол №
На 20 20 н.р.	() « »	20	р. протокол №
На 20 20 н.р.	() « »	20	р. протокол №
На 20 20 н.р.	() « »	20	р. протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3 / 90	3 / 90
Курс	II	II
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом	10	10
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні	38	8
Лекційні	18	4
Семінарські / Практичні	20	4
Лабораторні	-	-
Самостійна робота	52	82
Індивідуальні завдання	-	-
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Завдання дисципліни, що мають бути вирішені у процесі викладання курсу, є надання здобувачам вищої освіти: усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібне докорінне знання основ і категорійного апарату операційного менеджменту; знання принципів і методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів; уміння розробляти операційну стратегію підприємства; вміння обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; вміння здійснювати менеджмент якості й управляти продуктивністю операційної діяльності організації; знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком;

СК11. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

Програмні результати навчання

- ПРН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;
 ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;
 ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
 ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
 ПРН 14. Планувати і проводити наукові дослідження, демонструвати результати наукових робіт та готувати їх до оприлюднення.

Дисципліна «Операційний менеджмент» базується на знаннях з таких нормативних дисциплін, як «Менеджмент», «Маркетинг», «Менеджмент персоналу», «Бізнес-адміністрування» та ін.

Методика вивчення курсу базується на синтезі лекцій, семінарських, практичних занять, які передбачають розв'язання розрахункових задач, аналіз конкретних ситуацій, ділові ігри, тестування, та самостійну позааудиторну роботу здобувачів вищої освіти. Основою інформаційно-методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти є рекомендована з дисципліни навчальна і методична література.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Операційний менеджмент та управління поточним функціонуванням операційної системи

Тема 1. Операційна система організації: структурно-процесна характеристика

1. Вступ. Мета і задачі дисципліни. Зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Сутність операційного менеджменту, його місце в системі менеджменту організації.
3. Еволюція операційного менеджменту.
4. Функції, методи і принципи операційного менеджменту.
5. Операційні менеджери та їх функції.

Тема 2. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

1. Зміст і сфери операційного менеджменту.
2. Принципи, функції та методи операційного менеджменту.
3. Система управління операційною діяльністю.
4. Операційний менеджер як суб'єкт управління операціями.

Тема 3. Моделі та інструментарій обґрунтування рішень в операційному менеджменті

1. Класифікація управлінських рішень і технологій їх прийняття.
2. Економіко-математичне моделювання операційної функції.
3. Мікроекономічне моделювання операційної діяльності.
4. Узгодження операційної та ринкової стратегій.

Тема 4. Планування і контроль реалізації операційної функції організації

1. Планування операційної діяльності: загальна характеристика.
2. Тактичний рівень планування операційної діяльності.
3. Оперативне планування операційної діяльності.
4. Контроль реалізації операційної функції.

Тема 5. Забезпечення усталеного функціонування операційної системи

1. Ознаки стабільного функціонування операційної системи.
2. «Тверді» та «м'які» чинники забезпечення усталеного функціонування операційної системи.
3. Сучасні системи забезпечення усталеного функціонування операційної системи.

**Змістовий модуль 2. Оперативне управління створенням
та розвитком операційної (виробничої) системи**

Тема 6. Управління якістю та продуктивністю операційної діяльності

1. Суть, форми, функції матеріально-технічного забезпечення та збуту.
2. Управління матеріально-технічним забезпеченням та його основні завдання.
3. Концепція управління збутом, її основні функції.

Тема 7. Виробнича стратегія як основа проектування та створення операційної системи

1. Сутність і складові операційної (виробничої) стратегії.
2. Загальна характеристика процесу проектування операційної системи.
3. Стратегічні рішення в сфері операцій.
4. Конкретизація складу та співвідношення виробничих ресурсів.

Тема 8. Ключові аспекти перетворень та розвитку операційної системи

1. Рушійні сили процесу розвитку операційної системи.
2. Перетворення операційної системи при засвоєнні нових продуктів/нових процесів.

Тема 9. Інструментарій проектного менеджменту та його застосування в управлінні створенням і розвитком операційної системи

1. Філософія проектного менеджменту.
2. Сутність сітьового планування та управління (СПУ).

Тема 10. Сучасні концепції та перспективи розвитку операційного менеджменту

1. Еволюція теорії та практики управління операціями.
2. Сучасна концепція управління операціями.
3. Тенденції розвитку операційного менеджменту як науки та як виду практичної управлінської діяльності.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Операційний менеджмент та управління поточним функціонуванням операційної системи												
Тема 1. Операційна система організації: структурно-процесна характеристика	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 2. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 3. Моделі та інструментарій обґрунтування рішень в операційному менеджменті	9	2	2			5	8					8
Тема 4. Планування і контроль реалізації операційної функції організації	9	2	2			5	8					8
Тема 5. Забезпечення усталеного функціонування операційної системи	9	2	2			5	8					8
Разом за змістовим модулем 1	45	10	10			25	44	2	2			40
Змістовий модуль 2. Оперативне управління створенням та розвитком операційної (виробничої) системи												
Тема 6. Управління якістю та продуктивністю операційної діяльності	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 7. Виробнича стратегія як основа проектування та створення операційної системи	9	2	2			5	10	1	1			8
Тема 8. Ключові аспекти перетворень та розвитку операційної системи	9	2	2			5	8					8
Тема 9. Інструментарій проектного менеджменту та його застосування в управлінні створенням і розвитком операційної системи	9	1	2			6	9					9
Тема 10. Сучасні концепції та перспективи розвитку операційного менеджменту	9	1	2			6	9					9
Разом за змістовим модулем 2	45	8	10			27	56	2	2			42
Усього годин	90	18	20			52	90	4	4			82

6. Теми семінарських занять / практичних занять

Метою семінарських і практичних занять є поточна перевірка рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу по окремих темах дисципліни, які виносяться на ці заняття. На семінарські й практичні заняття виносяться не всі, а найважливіші та найскладніші питання дисципліни.

Решту питань здобувачі вищої освіти опрацьовують самостійно. При підготовці до семінарських і практичних занять потрібно передусім прочитати конспект лекцій з відповідних тем, вивчати понятійний апарат і осягнути логіку навчального матеріалу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Стратегія розвитку і нове бачення у промисловому секторі України	2	1
2	Тема 2. Управління виробництвом: створення операційної системи	2	1
3	Тема 3. Операційний менеджмент і операційна функція	2	-
4	Тема 4. Операційна стратегія	2	-
5	Тема 5. Проектування продукту. Розробка послуги	2	-
6	Тема 6. Планування виробничих потужностей. Організація виробничого процесу	2	1
7	Тема 7. Планування і контроль: планування завантаження виробничих потужностей; календарне планування виробництва. Система „точно – вчасно”	2	1
8	Тема 8. Управління запасами	2	-
9	Тема 9. Контроль якості операційної системи	2	-
10	Тема 10. Сучасні концепції та перспективи розвитку операційного менеджменту	2	-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Стратегія розвитку і нове бачення у промисловому секторі України	5	8
2	Тема 2. Управління виробництвом: створення операційної системи	5	8
3	Тема 3. Операційний менеджмент і операційна функція	5	8
4	Тема 4. Операційна стратегія	5	8
5	Тема 5. Проектування продукту. Розробка послуги	5	8
6	Тема 6. Планування виробничих потужностей. Організація виробничого процесу	5	8
7	Тема 7. Планування і контроль: планування завантаження виробничих потужностей; календарне планування виробництва. Система „точно – вчасно”	5	8
8	Тема 8. Управління запасами		8
9	Тема 9. Контроль якості операційної системи	6	9
10	Тема 10. Сучасні концепції та перспективи розвитку операційного менеджменту	6	9

8. Індивідуальні завдання

Навчально-дослідницька робота здобувачів вищої освіти полягає у вивченні та опрацюванні основної і додаткової літератури, законодавчих та нормативних документів, виконанні практичних завдань. Результати самостійно проведеного дослідження оформляються у вигляді реферату чи доповіді за однією із запропонованих тем на вибір.

1. Операційний менеджмент і суміжні бізнес-спеціальності.
2. Історія розвитку операційного менеджменту.
3. Стадії досягнення конкурентноздатності сервісною фірмою.
4. Основні причини підвищення конкурентноздатності американських компаній.
5. Показники результативності функціонування виробничих систем.
6. Контроль і регулювання продуктивності виробничої системи.
7. Моделювання процесу управління продуктивністю виробничої системи.
8. Контроль ходу виконання проекту.
9. Проектування продукції очима споживача.
10. Проектування і виробництво глобального продукту.
11. Критерії досконалості процесу створення продукту.
12. Структуризація сервісних контактів: сервіс-системна матриця.
13. Метод потокової лінії як тип сервісних систем.
14. Метод самообслуговування як тип сервісних систем.
15. Індивідуальний підхід як тип сервісних систем.
16. Сервісні гарантії як основа для проектування.
17. Управління чергами.
18. Концепції управління якістю Пилипа Кросбі, Едвардса Демінга та Джозефа Юрана.
19. Статистичні методи управління якістю.
20. Концепції планування виробничих потужностей.
21. Розміщення устаткування за технологічним принципом.
22. Розміщення виробництва по предметному принципу.
23. Розміщення устаткування за принципом групової технології.
24. Розміщення устаткування по принципу обслуговування нерухомого об'єкта.
25. Розміщення приміщень сервісних підприємств.
26. Планування офісу.
27. Системи фінансового стимулювання праці.
28. Закупівлі „точно в термін”.
29. Глобальні джерела постачань.
30. Потoki електронної інформації в постачанні.

9. Методи навчання

Лекції з використанням сучасних інформаційних технологій, інтерактивні методи в процесі обговорення питань семінарського заняття (мікрофон, прес-метод, мозкова атака, міні-конференція та ін.)

10. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти враховує всі види занять згідно з програмою навчальної дисципліни: семінарські та практичні заняття, самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль.

Методи контролю:

- оцінювання знань під час семінарських і практичних занять;
- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання;
- написання рефератів;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- проведення проміжних тестів;
- проведення поточного модульного контролю;
- проведення підсумкового іспиту.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за 100-бальною шкалою, накопичених здобувачем вищої освіти за результатами навчання	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти		Значення оцінки результатів навчання за формами підсумкового контролю	
	Рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни	Рівень сформованості компетентностей, визначених освітньою програмою для навчальної дисципліни	Екзамен	Залік
90-100	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Здобувач вищої освіти виявляє високий рівень сформованості всіх загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності	Відмінно	Зараховано
75-89	Здобувач вищої освіти виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Здобувач вищої освіти демонструє достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності. Несформовані компетентності відсутні	Добре	
60-74	Найвні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності. Несформовані компетентності відсутні	Задовільно	Незараховано
35-59	Ряд запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни відсутня. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Лише частина визначених освітньою програмою спеціальності для навчальної дисципліни загальних і фахових компетентностей сформовані в здобувача вищої освіти на мінімально-достатньому або недостатньому рівні, рівень сформованості решти компетентностей є недостатнім або компетентність взагалі відсутня	Незадовільно (з можливістю повторного складання семестрового контролю)	
0-34	Результати навчання відсутні	Компетентності не сформовані	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни)	

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	10	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна:

- Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : підручник : рек. МОН України як підручник для студ. ВНЗ. Київ : Кондор, 2018. 186 с.
- Дяченко Т. О. Основи менеджменту : навч. посібник : рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ : Кондор, 2010. 174 с.
- Зюкова І. О. Технології маркетингових досліджень : навчальний посібник. Львів : «Магнолія 2006», 2018. 385 с.
- Економічна інформатика : підручник : рек. МОН України як підручник для студ. ВНЗ / М. В. Макарова, С. В. Гаркуша, Т. М. Білоусько, О. В. Гаркуша ; [за заг. ред. проф. М. В. Макарової]. Суми : Університетська книга, 2018. 479 с.
- Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ. – Суми : Університетська книга, 2018. 324 с.
- Капінос Г. І. Управління якістю : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2016. 277 с.

7. Круп'як Л. Б. Управління трудовими ресурсами організації : навчальний посібник : [рек. МОНмолодьспорту України як навч. посіб. для студ. ВНЗ]. К. : Кондор, 2013. 276 с.
8. Методи контролю якості харчової продукції : навч. посіб. : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. І. Черевко, Л. М. Крайнюк, Л. О. Касілова [та ін.] ; за заг. ред. Л. М. Крайнюк. Суми : Університетська книга, 2018. 511 с.
9. Менеджмент персоналу : навч. посібник / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. О. Пачева ; [рец.: Чирва О. Г., Бондарук Т. Г., Ревуцька А. О.]. Умань : Візаві, 2018. 267 с.
10. Митне обслуговування транспортних перевезень : [навч. посібник : рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ] / А. О. Босак, О. Ю. Григор'єв, О. С. Скибінський, А. В. Тодошук. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 474 с.
11. Михайловська О. В. Операційний менеджмент : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни : рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ : Кондор, 2008. 549 с.
12. Напрями творчого проектування та його техніко-економічне обґрунтування : навчальний посібник : [рек. МОНмолодьспорту України як навч. посібник для студ. ВНЗ]. Кн. 1. / Я. А. Жук, Н. К. Желябіна, К. В. Таратута, М. В. Коваль ; МОН України, Запорізька інженерна академія. Київ : Кондор, 2012. 539 с.
13. Основи експертизи продовольчих товарів : навчальний посібник : затв. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ / В. Д. Малигіна, Л. Д. Титаренко, Л. В. Породіна [та ін.]. Київ : Кондор, 2009. 295 с.
14. Основи стандартизації, сертифікації та ідентифікації товарів : навч. посіб. : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. І. Павлов, О. В. Мишко, І. В. Опьонова, Н. В. Павліха ; Асоціація товарної нумерації «ЄАН-Україна», Тернопільська академія народного господарства. Вид. 2-ге допов. Київ : Кондор, 2009. 229 с.
15. Подзігун С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємств : навч. посібник / Л. М. Малюга, Р. Б. Кожухівська, С. М. Подзігун. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 196 с.
16. Старченко Г. В. Операційний менеджмент : навчальний посібник : [рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ] / Г. В. Старченко, І. В. Калінько, І. А. Косач ; МОН України, Чернігівський держ. ін-т економіки і управління. Київ : Кондор, 2018. 231 с.
17. Свидрук І. І. Теорія організації : підручник : затв. МОН України / І. І. Свидрук, Ю. Б. Миронов, О. О. Кундицький. Львів : Новий Світ-2000, 2018. 178 с.
18. Трут О. О. Операційний менеджмент : підручник : [затв. МОНмолодьспорту України як підручник для студ. ВНЗ]. Київ : Академвидав, 2013. 346 с.

Допоміжна:

1. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.
2. Василенко В. О., Ткаченко Т. І. Виробничий (операційний) менеджмент: Навчальний посібник. /за ред. В. О. Василенка. К.: ЦУЛ, 2003. 532 с.
3. Гэлловей Лес. Операционный менеджмент. Принципы и практика. СПб, 2001. 287 с.
4. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навчальний посібник / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. К.: Знання, 2012. 503 с.
5. Дафт Р. Менеджмент. 10-е изд. М. 2013. 655 с.
6. Макаренко М. В., Махалина О. М. Производственный менеджмент : Учеб. пособие для вузов. М.: «Издательство ПРИОР», 1998. 384 с.
7. Чейз Р. Б., Эквилайн Н. Дж., Якобс Р. Ф. Производственный и операционный менеджмент : Пер.с англ.: М.: Вильямс, 2003. 704 с.